

PPT og spesialundervisning for voksne – rettigheter

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 21.03.2018

Voksne som har rett til grunnskoleopplæring, kan også ha rett til å få spesialundervisning.

Informasjon til den voksne

Informasjonsarket "Spesialundervisning for voksne på fem minutter" er oversatt til ulike språk. Last ned som PDF:

- Bokmål
- Nynorsk
- Arabisk
- Engelsk
- Farsi
- Fransk
- Lulesamisk
- Nordsamisk
- Polsk
- Russisk
- Sentralkurdisk sorani

- Somali
- Sørsamisk
- Tyrkisk
- Urdu
- Vietnamesisk

Det er to forskjellige former for spesialundervisning for voksne i grunnskoleopplæringen.

Den ene typen spesialundervisning kan voksne få dersom de ikke har tilstrekkelig utbytte av opplæringen, og voksenopplæringen ikke kan tilpasse opplæringen godt nok for dem.

Den andre typen spesialundervisning kan voksne få hvis de trenger å utvikle eller vedlikeholde grunnleggende ferdigheter. Det kan være aktuelt dersom den voksne etter å ha fullført videregående opplæring fortsatt trenger opplæring, eller har fått en skade eller en sykdom og trenger hjelp for å fungere i det daglige.

For begge typene av spesialundervisning må kommunen og PP-tjenesten vurdere og gi råd om hva den voksne trenger, og kommunen må fatte et enkeltvedtak.

Kommunens ansvar

Kommunen skal

- høre hva den voksne mener før de tar avgjørelser som gjelder han/henne
- vurdere om den voksne trenger spesialundervisning
- be PP-tjenesten om å gjøre en sakkyndig vurdering hvis den voksne ber om det, eller hvis voksenopplæringen mener at noen trenger spesialundervisning
- fatte et enkeltvedtak som sier om den voksne skal få spesialundervisning eller ikke, og hva spesialundervisningen skal bestå i
- lage en individuell opplæringsplan (IOP)
- gi spesialundervisning slik det er beskrevet i enkeltvedtaket og i IOP-en
- lage en skriftlig rapport om spesialundervisningen og utviklingen til den voksne en gang i året

Involvering av den voksne

Voksne som får grunnskoleopplæring

- kan kreve at voksenopplæringen undersøker om de trenger spesialundervisning
- skal bli involvert og si ja før kommunen ber PP-tjenesten om en utredning

- skal bli involvert og si ja før kommunen bestemmer at de skal få spesialundervisning
- skal få en skriftlig rapport en gang i året om spesialundervisningen de mottar, og en vurdering av hvordan de utvikler seg
- kan klage hvis de ikke får spesialundervisning
- kan klage på innholdet, gjennomføringen eller organiseringen av spesialundervisningen

Hvis de har en verge, har vergen de samme rettighetene som den voksne har.

Retten til spesialundervisning for voksne er regulert i opplæringsloven § 4A-2.

[Les mer i Veilederen spesialundervisning for voksne](#)